

תורה אור

קיו:

וחזות הקצוע להם זמן אצל פר העלם דבר ושעירי עזדות כוכדים לא קרבו להם בגלגל עכ"ל ונחנם הזכיר פר העלם דבר ושעירי עזדות כוכדים שהן מטאות שאין קצוע להם זמן דלפי' מטאות הקצוע להם זמן כגון שעירי הרגלים לא קרבו לר"ש כדמסיק לקמן תתרגם מתני' בעולה. (הג"ה וא"כ ציוה"כ

לא קרבו כצור צאהל מועד ‏^[א] בנוב וגנעון לא פרים ולא שעירים כי אם תמידים ‏^[א] והא' דלמרי' בתוספתא ‏^[א] ר' יהודה אומר אצטלוס מזיר היה שנאמר ויאמר אצטלוס אלכה נא ואשלם נדרי אשר נדרתי בחצרון כי נדר נדר עזדך צצמתי בגשור והאי קרא היותם בגנעון כמיז ומפרש פ"ב דתמורה (דף יד:) שהקריבם בחצרון צצמת יחיד דאי הלך בחצרון להביא כצשים טושים ולהקריבם צצמה גדולה א"כ מחצרון מיבעי ליה והשתא לר' יהודה אי מזירות נידר ונידע הוא אמי שפיר שהקריבן צצמת יחיד בחצרון ואי מזירות חוצה הו א"כ הקריבן בגנעון צאהל מועד שהיה שם דלר' יהודה יחיד נמי מזי מקריב חוצות צצמה גדולה אף צשעת היתר הצמות ולא דייק בין מחצרון ובחצרון אצל רבנן דלמרי מזירות חוצה הוא ולא קרב יחיד חוצות אף צצמת כצור בנוב וגנעון א"כ אצטלוס לא מזיר היה והא' קרא דאלכה ואשוצה ואשלם

נדרי מיירי בנדריס ונדצות. (הג"ה): ‏^[א] רבי שמעון אומר אף צבור לא הקריבו בו'. לכאורה ר"ש אדרבנן דלעיל מיינה קאי ואינהו סברי כרבנן קמאי דמנחות ומזירות לא קרבו צצמה דליכא צייניהו אלא נסכים כדמפרש לקמיה שי"מ דלר"ש נמי לא קרבו דהא אפי' בצצור ממעט יותר משאר תנאים ותימה דבפ"ק דמגילה (דף טו:) [צצמתני' דקתני] אין בין צמה גדולה לצמה קטנה אלא פסחים זה הכלל כל הנידר ונידע קרב בו' ומפרש בגמ' כעין פסחים דהיינו חוצות הקצוע להם זמן אצל שאין קצוע להם זמן הכא והכא לא קרב ומוקי לה כר"ש אלמא ר"ש תני האי כללא ‏^[א] א"כ מנחות ומזירות קריב לר"ש וכדאמרין הכא לר"מ דתני האי כללא ואי הוה גרסי' בצמילה זה הכלל נידר ונידע צלא כל הוה ניחא ליה דכל דר"מ אמי לרצוי מנחות ומזירות ועוד יש לומר דהא דפשיטא ליה לר"מ ‏^[א] דמנחות ומזירות יצרות משום דתניא צת"כ בפרשת אחרי מות מה שלמים מיוחדין שהן נידר ונידע קריבין צצמה אף כל נידר ונידע קרב צצמה אף המנחות והמזירות דברי ר"מ וקצת תימה אי אהיהא סמיך דלא מיייתי לה ועוד לר"ש דמגילה מי נפקא מנחה מכלל נידר ונידע וגראה ליישב מתניתין ‏^[א] דהכי קאמר דאין חילוק בין צמה גדולה לצמה קטנה אלא פסחים ‏^[א] כל הנידר ונידע הקרב צצמה גדולה קרב צקטנה וכל שאין

לא טעון וגו'. לאחר ציאת הארץ משתעי וקאמר לא תעשון כשתצאו בגלגל: כלל אשר אנהנו עושים פה היום. שאנו בין כצור בין יחיד מקריבין מטאות ואשמות וצבור ומעשר שהן חוצות שאין קצוע להם זמן וכ"ש חוצות הקצוע להם זמן אצל מה אנו עושים שם איש כל הישר צעיניו היחיד לא יקריב שם אלא נדרים ונדצות שישרו צעיניו לנדור ולנדצו עד מתי כי לא צאתם וגו' עד שתצאו לשילה: ישרות סקריצו. נדרים ונדצות: חוצות לא פליג קרא בין גדולה בין קטנה דליחיד לא קרב אלא נידר ונידע הלכך שאין נידר ונידע אין קרב צצמת יחיד דהא אין קדשי כצור קריבין ‏^[א] כדתנן צצמתני' (דף קיב:) קרבנות כצור קריבין צצמשן קרבנות יחיד קריבין צצמה: מנחות ונוזרים ישרוס נינשו. דלע"ג דצמלאת מזרו הייזן קרבנותיו חוצה עליו מיהו ע"י נדר צאו עליו: אין מנחה צצמה. כדלמרי' לקמן [קט"ז:] וצחים ולא מנחות [דכתיב] למען אשר יציאו צני ישראל וגו' על פני השדה היינו צמות ‏^[א] שעת היתר שלהם והציאות לה' אותם שהוקדשו צשעת היתר ולא הספיק להציאם עד שנאסרו כדלמרון צהשוחט לעיל (דף קו:) דפסוק זה צקדשי ‏^[א] קדשים שהוקדשו צשעת היתר והקריצוס צשעת איסור קאי וחצור

וצחי שלמים ומפרש צת"כ ‏^[א] אין לי שקרצו צצמה אלא שלמים דהא אוקימנא צקדשי צמה מניין אף עולה ת"ל וצחים ‏^[א] יכול אף מטאת ואשם ת"ל אותם ומה רכית אחרי שריצה ומיעט אמרת מה שלמים הצאים צנדר ונדעה אף כל הצא צנדר ונדעה ולר"מ איתרבו נמי מנחות ומזירות ורבנן דייקי וצחים ולא מנחות אלא דבר הצבות: נוזרים חוצה היא. דהוא לא התנדב [אלן] הקרבנות אלא אסר עצמו ציין וצתגלחת ומאליו נתחייב צקרבנות: מחלווק. דר"מ ורבנן צנזירות צצטאת ואשם צצה אצל עולות ושלמים דניזר דברי הכל קריב: חוה ושוק. המורס משלמים ותודה ‏^[א] וארבע חלות המורמות לכהן מארבע מיני חלות צצתודה כדכתיב והקריב ממנו אחד מכל קרבן וגו' (ויקרא ז:): ואין נוהגין צצמה קטנה גרסינן בסוף פירקין (דף קיט:) דכתיב צהו [ויקרא י] להניף תנופה לה' ‏^[א] ולא צצמה ואילו מורס מחיל נוזר דהיינו זריע צשלה שריצה ולא תמייה שמע מינה לא קרבי שלמי נוזר צצמה דאי הוו קרבי הוה תני דלא נהיג ציה נמי תרומה דדיה ‏^[א]: אלא אי אמרת צצטאת ואשם הוא דפליגי. אצל שלמי נוזר דברי הכל קרבי הא מני: איש הוא דחוצות לא הקריצו. ואפי' בגדולה אצל כצור מקריבים חוצות: ורבי

נידר ונידע ‏^[א] שאין קרב בגדולה אין קרב צקטנה ולא נחת אלא לפרש מה ששוותה הגדולה והקטנה אצל ‏^[א] יש נידר ונידע שאין קרב לא צו ולא צו כגון מנחות ומזירות אצל לנידר ונידע דר"מ אין לפרש דלא איירי צצמנחות ומזירות דשפיר מישתמע מלישנא ‏^[א] דנידע ועוד דקתני לה צדהיא צת"כ וכן נראה ודאי לפרש דאהיהא דתורת כהנים סמיך אע"ג דלא מיייתי לה צצמורה מיייתי לה צפ"ב (דף יד:) דלמרי' התם אמר ליה אבי ולימא מר שלמי פסח דאי שלמי נוזר נידר ונידע הוא דהא תניא זה הכלל כל הנידר ונידע קרב צצמת יחיד וכל שאינו נידר ונידע אינו קרב צצמת יחיד ותינא המנחות ומזירות קריצות צצמת יחיד דברי ר"מ משמע דמהיהא דייק ולא מלישנא ומאן דלא חשיב התם מזירות נידר ונידע קמשני סמי מכאן מזירות: ורבבגן מנחות אין מנחה בבמה. ליחיד בין צצמה גדולה בין צצמה קטנה קאמר כדתינא איך רבנן כאן וכאן לא קרבו (נסכים) ליחיד אלא עולה ושלמים צצצד ולמרי' דנסכים איכא צייניהו ותו לא והי"ה דעופות נמי לא קרבו לרבנן כדלמרי' בסוף פירקין [דף קיט:] לדברי האומר אין מנחה צצמה אין עופות צצמה מ"ט וצחים ולא עופות וצחים ולא מנחות דלוקימנא דהוא קרא לעיל צריש השוחט (דף קו:) צקדשים שהקדישן צשעת היתר הצמות ותימה דבסוף ‏^[א] פירקין (דף קיג:) תנן ר' יהודה אומר אין מנחה צצמה והכא קא"ר יהודה כל שהצצור והיחיד מקריבין צאהל מועד צצמדצב מקריבין צאהל מועד צצגלגל והרי מנחות ועופות צצגלגל כאן וכאן לא קרבו ולא מיסתבר למימר דנהי דלרבנן כאן וכאן לא קרבו לר' יהודה קרבו צצמה ‏^[א] לצצור דמהיכי מיתי הך דרשא למר ולמר ועוד א"כ לקמן דפריך חכמים היינו תנא קמא ומשני קרבו נסכים צצמדצב איכא צייניהו לימא דמנחה קריצה צצמת כצור איכא צייניהו דלרבנן קדמאי קרצה ולצתראי לא קרצה: מחלווקת בחטאת ואשם. צצטאת ואשם של מזירות איירי:

ואין נוהגין בבמה קצנה. פי' צקונטרס דכתיב צהו להניף תנופה לה' וא"ת הרי מנחה לת"ק דר' יהודה דמתני' דאיתא צצמה קטנה ואין תנופה והגשה צה וא"כ הך נמי ליהוי צצמה ולא ליצעי תנופה ויש לומר דהני חוה ושוק ותרומת לחמי תודה עיקר מלותן צצתופה הלכך צטלה תנופה צטלי איניהו אצל מנחה עיקר מלותה קמינא והקטרה:

מחלווקת בעוצה (ואשם) [ושלמים] ‏^[א]. של מזירות קאמר ‏^[א] ותימה דמאן דלמר לא קרבו ואפי' צצמה גדולה היכי משני קרא דאצטלוס דכתיב (שמואל ב טו) ואשלם נדרי דליכא למימר צשאר נדרים צצפרק שני דתמורה (דף יד:) משמע דאיירי צקרבן מזירות:

פרת חטאת פרק ארבעה עשר זבחים

מסורת הש"ס

(א) ע' ירוש' פסחים פ"ב ה"ד מגילה פ"א ה"יב. ‏^[א] [לקמן קיט: ע"ש] ירוש' מגילה שם, ‏^[א] שם פ"א ה"יא, ‏^[א] אחרי פי"ט הל' ה-ו, ‏^[א] סוטה פ"ג ה"ד, ‏^[א] שו"ך לע"א, ‏^[א] ונכס"ה דלעיל לא כמדו כן, ועי' בתו' תמורה יד: ד"ה פמי דמתרלו תמיה זז.

‏^[א]‏
הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה חוה וכו' ותודה הפ"ד ואמ"כ מה"י ותרומות להמי תודה ארבע: (ב) ד"ה ואין נוהגין וכו' תרומה דדיה בבבית יחיד הפ"ד:

‏^[א]‏
שינויי נוסחאות

[א] צ"ל ומנחות (בי"ש): [ב] ורבנן מנחות אין מנחה בו' (י"ש"מ, וכו"ה ברוח): [ג] איש כל הישר בעיניו (דברים יב) כל"ל (תגרי"ב): [ד] קריבין בה כדתנן (ש"ס): [ה] צ"ל במה בשעת (ש"ס): [ו] צ"ל בקדשים שהוקדשו (ש"ס): [ז] צ"ל וצחי (רש"י): [ח] צ"ל לפני ה' (בי"ש): [ט] מועד שבגלגל ונצוב כל"ל (צ"י): [י] צ"ל דומיא דחמירי. פי' שהי' אלו ואלו הטם הנאמר צאחרי מות וכל הנאמר צחומם הפקודים היו עולות ואת הכל הקריבו לצד משערים ופר כ"ג ושעיר לתואם (צ"י): [יא] אינו דהמז' לא גרסי צצרייתא מנחה וגזירות בו'. (עי' ש"י צעמ' הקדס אות ו) וא"כ הגמ' דפשיטא ליה דלרי"מ מנחות ומזירות קרב צצמה ע"כ דייק כן מלישנא דרי"מ כל שנדר ונידע (עפי' גרי קה"י): [יב] אולי צ"ל דלרי"מ מנחות בו': [יג] מתיבתא דמגילה (בי"ש): [יד] צי"ש נוסף זה הכלל: [טז] ונידע אע"פ שקריב בבמה גדולה אין וכו' כל"ל (צ"י). וצצה"מ הקשה על גי' זו דהא המז' כמדו דלא נחת לפרש אלא מה ששוותה הגדולה והקטנה, ולפי הגהת צ"י נמא' מפרש גס צמה שאל שוותה ויחגי שלפניו שפיר מתפרשא דשאין נידר ונידע אינו קרב בין בגדולה בין בקטנה [מן מפסחים וכו"ב] אצל קצוע להם זמן: [טז] אבל מודה ר"ש דיש נידר כל"ל (צ"י): [יז] מלישנא דכל נידר ונידע ועוד כל"ל (צ"י): [יח] ר"ל בסוף הפרק של המשניות. וצ"י"ק הגיה ותימיה דצבתני' תנן: [יט] צ"ל בבמה צצצור (צ"י): [כ] ושלמים. בעולה ושלמים של מזירות בו' (בי"ש, ח"ט):